

НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ МЕХАНІЗОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ТВАРИННИЦТВІ

Т.Б.Гур'єва, старший викладач

С.В.Любвицький, старший викладач

Миколаївський державний аграрний університет

Розглянуто питання, які стосуються виробництва конкуренто-спроможної продукції тваринництва на основі розробки проектів реконструкції і нового будівництва ферм, типорозмірних рядів засобів механізації і створення потокових технологічних ліній виконання виробничих процесів і операцій.

Рассмотрены вопросы, касающиеся производства конкурентной продукции животноводства на базе разработки проектов реконструкции и нового строительства ферм, типоразмерных рядов способов механизации и образования поточных технологических линий выполнения производственных процессов и операций.

На сучасному етапі розвитку нашої країни тваринництво в Україні за показниками ефективності знаходиться на рівні 1965-1970 рр., тому ставиться питання його відтворення і подальшого розвитку. Зменшення поголів'я у громадському секторі і зростання в особистих господарствах викликає спад рівня механізації різних виробничих процесів тваринництва.

Комплексна механізація на фермах і промислових підприємствах ВРХ становить 66%, у свинарстві — 73%, птахівництві — 89%.

До цього часу у молочному виробництві більше 45% операцій виконується вручну, у свинарстві — 60%, у вівчарстві — 80%. Це стосується роздавання кормів, очищення стійл, видалення гною. Крім того, у тваринництві застосовується значна кількість малопродуктивного обладнання, це полегшує працю обслуговуючого персоналу, але малою мірою підвищує продуктивність праці.

Відтворення і подальший розвиток галузей тваринництва із застосуванням механізованих технологій високого технічного рівня для повноцінного забезпечення потреб населення та промисловості має велике значення.

У молочному скотарстві прогресивною технологією є потоково-цехова з доїнням у приміщеннях, оснащених високопродуктив-

ними автоматизованими доїльними установками УДА-8А, УДА-16А, УДА-100; у свинарстві механізована технологія ритмічного виробництва м'яса на комплексах з програмою відгодівлі 6, 12, 36 тис. свиней на рік. У птахівництві широко впроваджуються поточно-автоматизовані технології виробництва яєць, а також м'яса бройлерів при утриманні птиці в багатоярусних кліткових батареях. Для вівчарства планується розробка механізованої технології пасовищно-стійлового утримання маточного поголів'я з використанням загінного випаса, штучним вирощуванням ягнят і відгодівлею молодняка на спеціалізованих майданчиках.

Дуже гострою залишається проблема механізації малих ферм із поголів'ям до 100 корів і до 1000 свиней, на яких утримується близько 19% дійного стада і 56% поголів'я свиней. Рівень механізації таких ферм складає лише 18%.

Одним з факторів, що стримують підвищення рівня механізації виробничих процесів на малих фермах, є утримання тварин у нетипових приміщеннях, де використання серійних машин неефективне. Відсутність необхідної техніки, недостатнє постачання машин, що знаходяться на серійному виробництві, низька їх надійність при високій вартості негативно відбиваються на розвитку сімейного, бригадного та орендного підприємств, а також фермерських господарств.

Низький рівень технічного оснащення вівчарства. З передбачуваних системою машин 62 найменувань засобів механізації розроблено лише 37, а серійно випускається 35.

Значна частина нових зразків фермерської техніки практично не підвищує продуктивність праці порівняно із серійними, а їх експлуатаційна надійність залишається на низькому рівні.

Розглянуті стан та проблеми механізації тваринництва вказують, що першочергового розгляду і вирішення потребує комплекс таких важливих завдань:

- розробка і підготовка виробництва типорозмірних рядів машин і обладнання для навантаження, змішування і роздавання кормів тваринам;
- розробка і освоєння виробництва нового покоління стійлових комплексів ТК-1М для утримання і доїння корів у стійлах та

- в доїльному залі на індустріальних фермах в базових господарствах з врахуванням вимог племінного тваринництва;
- розробка і підготовка виробництва типорозмірного ряду комбікормових агрегатів;
  - розробка фізіологічно безпечних конкурентоспроможних доїльних апаратів ДА-Ф-66; ДА-Ф-70, створення нового покоління автоматизованої та роботизованої доїльної техніки;
  - розробка високопродуктивних косарок-кондиціонерів, підбирачів розсипного сіна з попереднім різанням маси, граблів-валкоутворювачів для агрегування універсальними енергонасиченими тракторами;
  - створення базового кормозбирального комбайна на основі вітчизняної елементної бази;
  - розробка типових проектів реконструкції існуючих приміщень та нових індустріальних ферм, цехів з приготування кормів, механізованих кормових дворів, сховищ кормів;
  - створення дослідних ферм в базових господарствах і розробка галузевих стандартів ферм по виробництву молока, м'яса яловичини, свинини, продукції птахівництва та вівчарства.

В галузевих інститутах УААН наукові прикладні і фундаментальні дослідження та розробку новітніх засобів механізації для тваринницьких галузей повинні забезпечувати реформовані спеціальні відділи.

Наукові напрямки досліджень процесів і операцій повинні оцінюватись за показниками технічного рівня механізованих і роботизованих технологічних процесів, нових машин, обладнання.

Особливої уваги набуває наукове прогнозування, яке повинно ґрунтуватися на узагальненні теоретичних і експериментальних даних і повинно враховувати об'єктивні закономірності розвитку та передбачити ще невстановлені явища, які можуть мати місце в окремій галузі чи технологічному процесі.

Для вирішення багатьох проблем, які виникли на сучасному етапі розвитку тваринництва, потрібні нові знання, нові відкриття, а це потребує концентрації зусиль на виконанні пошукових, фундаментальних і прикладних досліджень.

Висновки:

- відтворення і подальший розвиток механізованих галузей тваринництва потребує стандартизації і впровадження удосконалених систем і способів утримання тварин;
- підвищення рівня механізації і окупність виробництва забезпечать розробки і пріоритетне виробництво засобів механізації заготівлі, приготування, навантаження та роздачі кормів, комплексів для утримання, доїння, обробки молока, прибирання та видалення гною, створення кормових дворів. Це і визначає перспективи подальших наукових досліджень і проектних робіт.

Прибуткове виробництво продукції тваринництва забезпечать енергоощадні технології і комфортні умови утримання тварин. Малі ферми можуть існувати шляхом покриття витрат прибутками інших галузей. Не враховувати цей фактор — значить не розуміти і відійти від закономірностей розвитку тваринницьких галузей, в основі яких лежить біотехнічна система “людина-машина — тварина-комфорт”, а основними складовими є корми, тварини, комфорт утри-мання, комплекс машин, кадри.

ЛІТЕРАТУРА

1. Фененко А.І. Конкуренентоспроможні технологічні процеси у тваринництві./Агротехнополіс: Науково-інноваційне видання УААН; Інститут інноваційного провайдингу. – 2003. – С.38-39
2. Севернев М.М., Нагорский И.С. Кодекс ученого-ребование нового века/ Научные труды ВИМ.-М., Приоритеты механизации растениеводства и животноводства.- 2002.-Т.138. С.110-117.